

Α΄ Επεισόδιο (στ. 280-331)

ΚΕΙΜΕΝΟ	ΜΕΤΑΦΡΑΣΗ
<p>ΚΡΕΩΝ παῦσαι, πρὶν ὀργῆς καὶ ἴμε μεστῶσαι λέγων, 280</p> <p>μὴ φευρεθῆς ἄνους τε καὶ γέρων ἅμα. λέγεις γὰρ οὐκ ἀνεκτὰ δαίμονας λέγων πρόνοιαν ἴσχειν τοῦδε τοῦ νεκροῦ πέρι. πότερον ὑπερτιμώντας ὡς εὐεργέτην ἔκρυπτον αὐτόν, ὅστις ἀμφικίονας ναοὺς πυρώσων ἤλθε κἀναθήματα καὶ γῆν ἐκείνων καὶ νόμους διασκεδῶν; ἢ τοὺς κακοὺς τιμώντας εἰσορᾶς θεοῦς; οὐκ ἔστιν. ἀλλὰ ταῦτα καὶ πάλαι πόλεως ἄνδρες μόλις φέροντες ἐρρόθουν ἐμοὶ 290</p> <p>κρυφῆ, κἀρα σείοντες, οὐδ' ὑπὸ ζυγῶ λόφον δικαίως εἶχον, ὡς στέργειν ἐμέ.</p> <p>ἐκ τῶνδε τούτους ἐξεπίσταμαι καλῶς παρηγμένους μισθοῖσιν εἰργάσθαι τάδε. οὐδὲν γὰρ ἀνθρώποισιν οἶον ἄργυρος κακὸν νόμισμ' ἔβλαστε. τοῦτο καὶ πόλεις πορθεῖ, τόδ' ἄνδρας ἐξανίστησιν δόμων· τόδ' ἐκδιδάσκει καὶ παραλλάσσει φρένας χρηστὰς πρὸς αἰσχροῦ πρᾶγματ' ἴστασθαι βροτῶν· 300</p> <p>πανουργίας δ' ἔδειξεν ἀνθρώποις ἔχειν καὶ παντὸς ἔργου δυσσέβειαν εἰδέναι.</p> <p>ὅσοι δὲ μισθαρονοῦντες ἤνυσαν τάδε, χρόνῳ ποτ' ἐξέπραξαν ὡς δοῦναι δίκην. ἀλλ' εἶπερ ἴσχει Ζεὺς ἔτ' ἐξ ἐμοῦ σέβας, εὐ τοῦτ' ἐπίστασ', ὄρκιος δέ σοι λέγω· εἰ μὴ τὸν αὐτόχειρα τοῦδε τοῦ τάφου εὐρόντες ἐκφανεῖτ' ἐς ὀφθαλμοὺς ἐμούς, οὐχ ὑμῖν Ἄιδης μῦθος ἀρκέσει, πρὶν ἂν ζῶντες κρεμαστοὶ τήνδε δηλώσηθ' ὕβριν,</p> <p>ἴν' εἰδότες τὸ κέρδος ἔνθεν οἰστέον 310 τὸ λοιπὸν ἀρπάζετε, καὶ μάθηθ' ὅτι</p> <p>οὐκ ἐξ ἅπαντος δεῖ τὸ κερδαίνειν φιλεῖν. ἐκ τῶν γὰρ αἰσχροῶν λημμάτων τοὺς πλείονας ἀτωμένους ἴδοις ἂν ἢ σεσωσμένους.</p> <p>Φύλαξ εἰπεῖν τι δώσεις ἢ στραφεῖς οὕτως ἴω; Κρέων οὐκ οἶσθα καὶ νῦν ὡς ἀνιαρῶς λέγεις; Φύλαξ ἐν τοῖσιν ὧσιν ἢ πῖ τῆ ψυχῆ δάκνει; Κρέων τί δὲ ῥυθμίζεις τὴν ἐμὴν λύπην ὅπου; Φύλαξ ὁ δρῶν σ' ἀνιᾶ τὰς φρένας, τὰ δ' ὦτ' ἐγώ.</p>	<p>ΚΡΕΟΝΤΑΣ Πάψε, προτοῦ με γεμίσεις με ὀργή με τα λόγια σου, μην αποδειχθεῖς ἀμυαλος αν και εἶσαι γέρος. Γιατί δεν υποφέρεσαι ὅταν λες ὅτι νοιάζονται οι θεοὶ για τούτο το νεκρό. Λες να τον ἔθαβαν τιμώντας τον σαν ευεργέτη τους αὐτόν που ἦρθε να κάψει τους περίστυλους ναοὺς τους, τ' αφιερώματά τους (285), να ερημώσει τη γη και να καταλύσει τους νόμους; Ἡ μήπως βλέπεις οι θεοὶ να τιμούν τους κακοὺς; Δεν εἶναι δυνατό· ἀλλὰ ἀπὸ την πρώτη στιγμή της βασιλείας μου κάποιοι που με δυσκολία υπέφεραν τη διαταγή μου σιγομουρμούριζαν εναντίον μου (290) κρυφά, κουνώντας το κεφάλι και δεν ἔβαζαν υπάκουα τον τράχηλο κάτω ἀπὸ το ζυγὸ ὥστε να πειθαρχήσουν σε μένα. Κάποιοι απ' αὐτοὺς γνωρίζω πολὺ καλά ὅτι τα ἔκαναν αὐτὰ παρασυρμένοι με χρήματα. Γιατί κανένας θεσμὸς σαν το χρήμα (295) δεν φύτρωσε μέσα στους ἀνθρώπους· αὐτὸ και πόλεις κυριεύει, αὐτὸ ξεσπιτώνει τους ἀνδρες, καθοδηγεῖ και διαστρέφει τις δίκαιες γνώμες των ἀνθρώπων ὥστε να στρέφονται σε αἰσchrές πράξεις και δείχνει στους ἀνθρώπους να κάνουν πανουργίες (300) και κάθε ἀνόσιο ἔργο να γνωρίζουν. Ὅσοι ὅμως πληρώθηκαν και ἔκαναν αὐτὰ ἀργά ἢ γρήγορα κατάφεραν ὥστε να τιμωρηθοῦν. Αλλὰ αν τιμῶ και σέβομαι τον Δία, γνωρίζε το καλά, με ὄρκο σου το λέω (305), αν δεν βρεῖτε και παρουσιάσετε μπροστά στα μάτια μου τον δρᾶστη αὐτῆς της ταφῆς, δεν θα εἶναι ἀρετός για σας μόνος ο Ἄδης, πρὶν ζῶντανοὶ στην κρεμάλα φανερώσετε αὐτὴ την παρανομία για να γνωρίσετε ἀπὸ πού πρέπει να ζητάτε το κέρδος (310) και στο εξῆς ἀπὸ κει να το αρπάζετε και για να μάθετε ὅτι δεν πρέπει να αγαπάτε το κέρδος ἀπὸ παντοῦ. Γιατί ἀπὸ τα παράνομα κέρδη τους περισσότερους μπορεῖς να δεις να καταστρέφονται παρά να ἔχουν σωθεῖ.</p> <p>ΦΥΛΑΚΑΣ Θα μου επιτρέψεις να μιλήσω ἢ να σηκωθῶ να φύγω χωρὶς να πω τίποτε; (315) ΚΡΕΟΝΤΑΣ Δεν το καταλαβαίνεις ὅτι και τώρα μιλάς ενοχλητικά; ΦΥΛΑΚΑΣ Στ' αὐτιά σου ἢ στην ψυχῆ σου ενοχλείσαι; ΚΡΕΟΝΤΑΣ Τι λοιπὸν ξεετάζεις πού βρίσκεται η ἐνόχλησή μου; ΦΥΛΑΚΑΣ Ο δρᾶστης σε στενοχωρεῖ στην ψυχῆ, ἐνῶ ἐγὼ στα αὐτιά.</p>

<p>Κρέων οἴμ' ὡς λάλημα δῆλον ἐκπεφυκὸς εἶ. 320</p> <p>Φύλαξ οὐκουν τό γ' ἔργον τοῦτο ποιήσας ποτέ.</p> <p>Κρέων καὶ ταῦτ' ἐπ' ἀργύρω γε τὴν ψυχὴν προδοῦς.</p> <p>Φύλαξ φεῦ· ἦ δεινὸν ᾧ δοκῆ γε καὶ ψευδῆ δοκεῖν.</p> <p>Κρέων κόμψευέ νυν τὴν δόξαν· εἰ δὲ ταῦτα μὴ φανεῖτέ μοι τοὺς δρῶντας, ἔξερεῖθ' ὅτι τὰ δειλὰ κέρδη πημονὰς ἐργάζεται.</p> <p>Φύλαξ ἄλλ' εὐρεθείη μὲν μάλιστ'· ἐὰν δέ τοι ληφθῆ τε καὶ μὴ, τοῦτο γὰρ τύχη κρινεῖ, οὐκ ἔσθ' ὅπως ὄψει σὺ δεῦρ' ἔλθόντα με· καὶ νῦν γὰρ ἐκτὸς ἐλπίδος γνώμης τ' ἐμῆς 330 σωθεῖς ὀφείλω τοῖς θεοῖς πολλὴν χάριν.</p>	<p>ΚΡΕΟΝΤΑΣ Πόσο φαίνεται ὅτι γεννήθηκες φλύαρος. (320)</p> <p>ΦΥΛΑΚΑΣ Σε καμιά περίπτωση πάντως δεν ἔχω κάνει αὐτὴν τὴν πράξη.</p> <p>ΚΡΕΟΝΤΑΣ (Τὴν ἔκανες) καὶ μάλιστα πουλώντας τὴν ψυχὴ σου γιὰ τὰ χρήματα.</p> <p>ΦΥΛΑΚΑΣ Αλίμονο! Εἶναι ἀλήθεια φοβερό νὰ σχηματίζει ἐσφαλμένες ἀντιλήψεις ἐκεῖνος ποὺ παίρνει ἀποφάσεις.</p> <p>ΚΡΕΟΝΤΑΣ Κάνε τὸν ἔξυπνο με τὴ λέξη «δόξα»· ἀν ὅμως δεν μοὺ ἀποκαλύψετε τοὺς δράστες αὐτῆς τῆς ταφῆς, θὰ ομολογήσετε (325) ὅτι τὰ ἀνέντιμα κέρδη φέρνουν συμφορές.</p> <p>ΦΥΛΑΚΑΣ Μακάρι νὰ βρεθεῖ (ὁ δρᾶστης) καὶ κάτι περισσότερο· ἀλλὰ εἴτε πιαστεῖ εἴτε ὄχι, γιὰ αὐτὸ ἡ τύχη θὰ το ἀποφασίσει, με κανέναν τρόπο δεν θὰ με δεῖς νὰ ξανάρθω ἐδῶ.</p> <p>Γιὰτι καὶ τώρα ποὺ σῶθηκα χωρὶς νὰ το περιμένω καὶ νὰ το ἐλπίζω (330) χρωστάω στους θεοὺς μεγάλη εὐγνωμοσύνη.</p>
---	---

Λύκειο Καστοριάς